

परिशिष्टे .

१. परिशिष्ट “अ” - मुख्याध्यापकांसाठी प्रश्नावली.
२. परिशिष्ट “ब” - प्रतिसादक मुख्याध्यापकांची माध्यमिक शाळांच्या नावासह यादी.
३. परिशिष्ट “क” - विस्ताराधिकारी (माध्यमिक शिक्षण) यांच्यासाठी प्रश्नावली.
४. परिशिष्ट “ड” - गटशिक्षणाधिकारी यांच्या मुलाखतीची प्रश्नसूची.
५. परिशिष्ट “इ” - उपशिक्षणाधिकारी यांच्या मुलाखतीची प्रश्नसूची.
६. परिशिष्ट “फ” - शिक्षणाधिकारी (मा.) यांचेसाठी प्रश्नावली.
७. परिशिष्ट “ग” - प्रतिसादक अधिकाऱ्यांच्या नावांची त्यांचे पद व मुख्यालय च्या ठिकाणासह यादी.
८. परिशिष्ट “ह” - भेटी दिलेल्या माध्यमिक शाळांची नावे व ठिकाण.
९. परिशिष्ट “ई” - संदर्भ ग्रंथसूची.

लॉडे दादासाहेब मुरलीधर
श्रीमती सुशीलादेवी देशमुख
महाविद्यालय, ता. जि. लातूर.
दिनांक :- / / २००५

विनंती पत्र.

प्रति,

मा. _____

स.न.वि.वि.

मी शिवाजी विद्यापीठच्या एम्. फिल्. (शिक्षणशास्त्र) या परीक्षेसाठी संशोधनाचे काम करीत आहे. माझा संशोधनाचा विषय “लातूर जिल्हा परिषदेच्या माध्यमिक शिक्षण विभागाच्या प्रशासकीय समस्यांचा अभ्यास” हा आहे. शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, बार्शी जि. सोलापूर येथील प्रपाठक, प्रा. डॉ. टी.बी. पाटील, हे संशोधनास मार्गदर्शन करीत आहेत. कृपया आपण सोबतच्या प्रश्नावलीतील माहिती भरून सहकार्य करावे. सदर प्रश्नावलीचा अभ्यास करून ती भरून पाठविल्याने लातूर जिल्ह्यातील माध्यमिक शिक्षणाच्या प्रशासनाच्या अभ्यासासाठी बहुमोल सहकार्य होणार आहे. सर्व माध्यमिक शाळांना निश्चितच याचा फायदा होणार आहे.

या प्रश्नावलीतील माहितीचा उपयोग फक्त संशोधनासाठी केला जाईल. आपण दिलेल्या माहितीबाबत गुप्तता राखली जाईल. संशोधनाचे निष्कर्ष आपणांस कळविले जातील.

तरी कृपया प्रश्नावली काळजीपूर्वक भरून पंधरा दिवसात परत पाठवावी व मला संशोधन कार्यात सहकार्य करावे, ही विनंती.

आपल्या सहकार्याबद्दल धन्यवाद !

आपला

ठिकाण - लातूर

दिनांक -

श्री. लॉडे डी. एम्.

प्रश्नावली भरण्यासंबंधी सूचना

- ❖ कांही प्रश्नांच्या समोर त्या प्रश्नांची उत्तरे दिलेली आहेत. आपण सहमत असलेल्या उत्तरास ✓ अशी खूण करा. आपणांस हवे असलेले उत्तर पर्यायी उत्तर नसल्यास कृपया ते इतर या सदराखाली लिहावे.
- ❖ कांही प्रश्न “होय / नाही” स्वरूपाच्या उत्तराची आहेत. तेथे आपणास नको असलेले उत्तर खोडावे.
- ❖ ज्या प्रश्नांत कारणे विचारली असतील तेथे ती कारणे स्पष्ट लिहा.
- ❖ कृपया रिकाम्या सोडलेल्या जागी थोडक्यात माहिती द्यावी. जागा अपुरी पडल्यास शेवटी सोडलेल्या रेखांकित जागेत प्रश्न क्र. व उपप्रश्न क्र. लिहून तेथे माहिती द्यावी.
- ❖ शालेय प्रशासनाच्या दृष्टिने प्रश्नावलीत नसलेली पण आपल्या दृष्टिने महत्त्वाची वाटत असलेली माहिती शेवटी सोडलेल्या रेखांकित जागेत लिहावी किंवा स्वतंत्र अतिरिक्त कागद जोडावा.

परिशिष्ट “अ”

मुख्याध्यापकांसाठी प्रश्नावली

अ) मुख्याध्यापकांची वैयक्तिक माहिती.

१. मुख्याध्यापकाचे संपूर्ण नाव -
२. शैक्षणिक व व्यावसायिक पात्रता -
३. मुख्याध्यापक - प्रभारी / कायम
४. अनुभव एकूण वर्षे
अ) शिक्षक म्हणून - ब) मुख्याध्यापक म्हणून -

ब) शाळेविषयी सर्वसाधारण माहिती

५. शाळेचे संपूर्ण नाव -
६. शाळा स्थापना वर्ष - शहरी / ग्रामीण
७. शाळेचा प्रकार
अ) मुलांची.
ब) मुलींची.
क) मुला-मुलींची मिश्र.
८. शाळेच्या व्यवस्थापणाचा प्रकार
अ) स्वयंसेवी संस्थेची.
ब) जिल्हा परिषदेची.
क) धार्मिक संस्थेची.
इ) इतर.
९. शाळेच्या अनुदानाचे स्वरूप
अ) पूर्णतः अनुदानित.
ब) विना-अनुदानित.
क) अंशतः अनुदानित.
ड) कायम विना-अनुदानित.
१०. एकूण कर्मचारी वर्ग
अ) शिक्षक कर्मचारी

शिक्षक

शिक्षिका

ब) शिक्षकेत्तर कर्मचारी

पुरुष

स्त्रिया

११. अ) शाळेतील एकूण वर्गांची संख्या

ब) एकूण तुकड्यांची संख्या

क) चालू शैक्षणिक वर्षात एकूण विद्यार्थी संख्या

एकूण मुले

एकूण मुली

क) कार्यालयीन कामकाज व शालेय दप्तर

१२. सर्व कर्मचाऱ्यांच्या सेवा पुस्तिका पूर्ण भरलेल्या आहेत काय?

होय / नाही

१३. वर्गशिक्षकांना आवश्यक असणारे दप्तर आपण वेळेवर पुरविता काय ?

होय / नाही

१४. वर्ग शिक्षक विद्यार्थ्यांची उपस्थिती दररोज घेतात काय ?

होय / नाही

१५. गैरहजर विद्यार्थ्यांच्या पालकांना पाल्याच्या उपस्थितीची कल्पना देता काय?

होय / नाही

१६. अशा पालकांना कार्यालयाशी संपर्क करण्याविषयी सांगता काय?

होय / नाही

१७. तसे कळविल्यास पालक त्यास योग्य प्रतिसाद देतात काय?

होय / नाही

१८. महिना अखेरीस शिक्षक हजेरीवरती मुख्याध्यापकाची सही घेतात काय?

होय / नाही

१९. सर्व शिक्षक वेळापत्रक व वार्षिक नियोजन विहित नमुन्यात ठेवतात काय?

अ) सर्व ठेवतात.

- ब) काही ठेवतात.
- क) कोणीही ठेवत नाही.
२०. विद्यार्थ्यांसाठी ग्रंथालयाची स्वतंत्र सोय आहे काय?
- होय / नाही
२१. ग्रंथालयासाठी स्वतंत्र ग्रंथपाल आहे की एखाद्या विषय शिक्षकाकडे अतिरिक्त कार्यभार सोपवलेला आहे?
- अ) ग्रंथपाल स्वतंत्र आहे.
- ब) विषय शिक्षकाकडे अतिरिक्त कार्यभार सोपविलेला आहे.
२२. शाळेत येणारी मासिके, क्रमिक पुस्तके, परिपत्रके, संदर्भ ग्रंथ इ. ची नोंद स्वतंत्र स्वरूपात ठेवता काय?
- होय / नाही
२३. तपासणी आधिकाऱ्यांसाठी स्वतंत्र नोंदवही / अभिप्राय पुस्तिका ठेवता काय?
- होय / नाही
२४. तपासणी पथकात विषयनिहाय तज्ञ शिक्षकांचा समावेश असतो काय?
- होय / नाही
२५. शालेय तपासणी वस्तूनिष्ठ स्वरूपात होते असे आपणांस वाटते काय?
- होय / नाही
२६. विद्यार्थ्यांचा दाखला देताना त्यावरील असणाऱ्या सर्व नोंदी बरोबर असल्याची खात्री करून घेता काय?
- होय / नाही
२७. आपल्या शाळेत स्थानिक व्यवस्थापन समिती स्थापन केलेली आहे काय?
- होय / नाही
२८. शालेय व्यवस्थापन समितीची बैठक आयोजित करता काय?
- होय / नाही
२९. आयोजित केली जात असल्यास बैठकिचा कालावधी कोणता?
- अ) प्रत्येक सत्राच्या सुरुवातीस.
- ब) शैक्षणिक वर्षाच्या सुरुवातीस.

क) प्रसंगानुसार.

३०. शाळेत शिक्षक-पालक संघ कार्यान्वित आहे काय?

होय / नाही

३१. शिक्षक-पालक संघाच्या बैठका आयोजित केल्या जातात काय?

होय / नाही

३२. शिक्षक-पालक संघाच्या बैठकीच्या अहवालाची नोंद ठेवता काय?

होय / नाही

३३. शासनाकडून मिळणारे वेतनेतर अनुदान पुरेसे आहे काय?

होय / नाही

ड) शिक्षकांविषयी

३४. आपल्या शाळेस आवश्यक असलेले सर्व विषय शिक्षक नियुक्त केलेले आहेत काय?

होय / नाही

३५. शिक्षक दैनिक पाठ अध्यापणाचे टाचण काढतात काय?

होय / नाही

३६. शिक्षकांच्या पाठांचे निरीक्षण आपणांकडून केले जाते काय?

होय / नाही

३७. पाठ निरीक्षण करतांना कोणकोणत्या बाबी लक्षात घेता?

३८. शिक्षकांसाठी आपण स्वतः नमुना पाठ घेता काय?

होय / नाही

३९. शिक्षक दैनंदिन अध्यापनात शैक्षणिक साहित्यांचा वापर करतात काय?

होय / नाही

४०. वार्षिक अभ्यासक्रम वेळेत पूर्ण होतो काय?

होय / नाही

४१. अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यासाठी जादा तासिका घेतल्या जातात काय?

होय / नाही

४२. शिक्षकांना दिल्या जाणाऱ्या सेवांतर्गत प्रशिक्षणाची गरज आहे असे आपणांस वाटते काय?

होय / नाही

४३. निरनिराळ्या प्रशिक्षणात शिक्षकांचा प्रतिसाद कसा आहे?

अ) बरा

ब) चांगला

क) उत्कृष्ट

इ) विद्यार्थ्यांविषयी

४४. विद्यार्थ्यांची उपस्थिती वाढविण्यासाठी आपण कोणते प्रयत्न करता?

४५. विद्यार्थ्यांमध्ये शिक्षणाची आवड निर्माण करण्यासाठी आपण कोणते उपयोग करताता?

४६. उशिरा येणाऱ्या व गैरहजर विद्यार्थ्यांबाबत आपण काय करता?

४७. बौद्धिकदृष्ट्या सामान्य विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीसाठी आपण विशेष प्रयत्न करता काय?

होय / नाही

४८. शाळेच्या गुणवत्ता वाढीसाठी आपण विशेष प्रयत्न करता काय?

होय / नाही

४९. विद्यार्थ्यांच्या नेतृत्वगुणांना वाव देण्यासाठी आपण काही विशेष उपक्रम राबविता काय?

होय / नाही

५०. विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक जाणीव निर्माण होण्यासाठी आपण काही उपक्रम राबविता काय?

होय / नाही

५१. असे उपक्रम राबवित असल्यास त्यांची खाली नोंद करावी.

५२. जिल्हास्तरीय विज्ञान मंच/विज्ञान मेळावे यात आपल्या शाळेतील विद्यार्थ्यांचा सहभाग असतो काय?

होय / नाही

५३. विद्यार्थ्यांसाठी खालीलपैकी कोणते उपक्रम राबविता ?

- अ) हस्ताक्षर स्पर्धा.
- ब) शुद्धलेखन स्पर्धा.
- क) सामान्यज्ञान स्पर्धा.
- ड) वक्तृत्व व वादविवाद स्पर्धा.
- इ) विज्ञान उपक्रम निर्मिती स्पर्धा.

५४. विद्यार्थ्यांची आरोग्य तपासणी केली जाते ?

होय / नाही

५५. केली जात असल्यास वर्षातून किती वेळा?

ई) भौतिक सुविधा व शालेय परिसर विषयी.

५६. शालेय इमारत खालीलपैकी कोणाची आहे?

- अ) संस्थेची स्वतःची.
- ब) भाड्याची.
- क) इतर.

५७. शालेय इमारतीचा प्रकार खालीलपैकी कोणता आहे ?

- अ) पक्की.
- ब) अर्धी पक्की.
- क) कच्ची
- ड) टीन शेड
- इ) इमारत नाही.

५८. वर्गखोल्या पुरेशा आहेत काय?

होय / नाही

५९. वर्ग खोल्याचा आकार योग्य आहे काय?

होय / नाही

६०. शाळेत पुरेसे फर्निचर आहे काय?

होय / नाही

६१. शाळेत पिण्याच्या पाण्याची सोय आहे काय?

होय / नाही

६२. पिण्याच्या पाण्याची सोय असेल तर कशाप्रकारे ?

अ) हातपंप.

ब) विहिर.

क) बोअर.

ड) नळ योजना.

इ) इतर.

६३. मुख्याध्यापकासाठी स्वतंत्र कक्ष आहे काय?

होय / नाही

६४. शिक्षकासाठी स्वतंत्र कक्ष आहे काय?

होय / नाही

६५. शाळेत क्रीडांगण आहे काय?

होय / नाही

६६. विद्यार्थ्यांसाठी क्रीडासाहित्य उपलब्ध आहे काय?

होय / नाही

६७. शाळेकडे खालीलपैकी कोणती शैक्षणिक साधने आहेत?

अ) दूरदर्शन संच.

ब) रेडिओ.

क) टेप रेकॉर्ड.

ड) गणित/भूमिती साहित्य.

इ) विज्ञान साहित्य.

फ) भूगोल साहित्य.

ग) क्रीडा साहित्य.

६८. इतर साहित्य असल्यास नोंदवावे.

❖ सोबत दिलेल्या प्रश्नावलीतील प्रश्नांशिवाय या संशोधनाच्या दृष्टिने काही मुद्दे सुचवायचे असतील तर कृपया ती खालील कोऱ्या भागावर नोंदवावेत.

परिशिष्ट “ब”

प्रतिसादक मुख्याध्यापकांची माध्यमिक शाळांच्या नावासह यादी -

लातूर तालुका

	मुख्याध्यापकांचे नाव	शाळेचे नांव	गावाचे नाव
१.	श्री. देशमुख सी.एन्.	अनुदान विद्या.	बोरगांव (काळे)
२.	श्री. कदम बी. पी.	स्वामी समर्थ माध्य. विद्या.	लातूर.
३.	श्री. काकडे आर. के.	पोलीस वेल्फेअर हायस्कूल पोलिस वसाहत,	बाभळगांव.
४.	श्री. कोळपे ए.व्ही.	श्री. संत ज्ञानेश्वर विद्या.	पिंपळगांव.
५.	श्री. शेख गफार	तावरजा विद्यालय	शिऊर.
६.	श्री. काळे पी.एन.	मांजरेश्वर हनुमान विद्या.	चिंचालीराव(वा)
७.	श्री. तोडकर एस.एस.	श्री.गणेशनाथ विद्यालय	सारसा.
८.	श्री. शिंदे एस.एस.	मातोश्री निर्मदादेवी विद्या.	लातूर.
९.	श्री. माने बी.एस.	मिलिंद विद्यालय	लातूर.
१०.	श्री. कदम एस.झेड.	समाज जागृती विद्या.	मुरुड.
११.	श्री. खडबडे बी.एच.	म.गांधी विद्यालय	शिराळा.
१२.	श्री. सोनवणे एम.के.	भगतसिंग विद्यालय	भिसे वाघोली.
१३.	श्री. खोसे बी.एन.	स्वामी विवेकानंद विद्यालय	माटेफळ.
१४.	श्री. चव्हाण ए. आर.	चिन्मयानंद स्वामी विद्या.	दर्जीबोरगांव.
१५.	श्री. सानप एन.बी.	मुकुंदराज विद्या.	नांदगांव.
१६.	श्री. सिध्दिकी आर. आर.	डॉ.जाकीर हुसेन कन्या विद्या.	लातूर.
१७.	श्री. धरणे बी.आर.	नेहरू विद्यालय	चिंचोली (ब).
१८.	श्री. जाधव बी.एस.	परीमल विद्यालय	लातूर.
१९.	श्री. बंडगर पी.एन.	आहिल्यादेवी विद्यालय	लातूर.
२०.	श्री. लोखंडे व्ही.एस.	श्रीराम विद्यालय	कासारखेडा.
२१.	श्री. माकेगांवकर आर. टी.	छ. शाहू विद्यालय	एकुर्गा.
२२.	श्री. बारबोले एन.डी.	माणिकप्रभू विद्यालय	जेवळी.

२३.	श्री. जाधव व्हा. आर.	गौरीशंकर विद्यालय	धणेगाव.
२४.	श्री. डोळे एम.जी.	वसंतराव नाईक विद्यालय	काडगाव.
२५.	श्री. काळे व्ही.आ.	समता विद्यालय	जोडजवळा.
२६.	श्री. जिरगे बी.एस.	देशीकेंद्र विद्यालय	लातूर.
२७.	श्री. तोंडारे व्ही.जी.	कै. यशवंतराव पाटील विद्या.	हरंगूळ (बु.).
२८.	श्री. गोरे डी.एस.	निर्मलादेवी विद्यालय	चिखुर्डा.
२९.	श्री. दळवे बी.बी.	जाधव विद्यालय	अंकोली.
३०.	श्री. नरसिंगे डी.एस.	आण्णाभाऊ साठे विद्या.	लातूर.
३१.	श्री. गायकवाड एस.एस.	गंगामाता विद्यालय	लातूर.
३२.	श्री. शेख निसार अ. गफार	कमला नेहरू विद्यालय	बोरी.
३३.	श्री. मुसने आर.एन.	कै. पंढरीनाथ पिचारे	
		जागृती विद्यालय	भोईसमुद्रा.
३४.	श्री. हलगरकर एस.एस.	सदानंद विद्यालय	लातूर.
३५.	श्री. भिसे एस.एस.	श्री. सद्गुरु विद्यालय	वांजरखेडा.
३६.	श्री. सय्यद पाशा जी.	व्यंकटेश विद्यालय	गातेगांव.
३७.	श्री. सुडे डी.एस.	कै. राजीव गांधी विद्यालय	सलगरा.
३८.	श्री. व्यवहारे एस.डी.	स्वामी विवेकानंद विद्यालय	महापूर.
३९.	श्री. कदम एस.बी.	श्री. रामलिंगेश्वर विद्यालय	रामेगांव.
४०.	श्री. म्हेत्रे एस.जी.	श्री. नृसिंह विद्यालय	सावरगाव.
४१.	श्री. पाटील आर.आर.	सरस्वती विद्यालय	बोपला.
४२.	श्री. चव्हाण व्ही.एस.	यशवंतराव चव्हाण विद्यालय	लातूर.
४३.	श्री. मुंडे बी.एम.	संस्कार वर्धिनी विद्यालय	लातूर.
४४.	सौ. खळदकर पी.आर.	मुक्तेश्वर विद्यालय	लातूर.
४५.	श्री. साळुके सी.के.	सरस्वती विद्यालय	लातूर.
४६.	श्री. थोरमोटे एस.एम.	श्री. गणेश विद्यालय	वासनगांव.
४७.	श्री. पाटील बी.जी.	रोकडेश्वर विद्यालय	लातूर.
४८.	श्री. शेख जाफर इब्राहिम	शिवाजी विद्यालय	लातूर.

४९.	श्री. दावणगिरे एस. एम.	लालबहादूर शास्त्री विद्यालय	लातूर.
५०.	श्री. शिंदे जी. एन.	दयानंद विद्यालय	लातूर.
५१.	श्री. बिडवे ए. बी.	निळकंठेश्वर विद्यालय	निवळी.
५२.	श्री. गुडसुरे जी. एस.	श्रीराम विद्यालय	महमदापूर.
५३.	सौ. जोशी एम.एन.	निर्मदादेवी काळे विद्यालय	लातूर.
५४.	श्री. काळे व्ही.व्ही.	जिजामाता विद्यालय	एम.आय.डी.सी. लातूर.
५५.	श्री. कदम एस.एस.	रविंद्रनाथ टागोर विद्यालय	खंडाळा.

औसा तालुका

५६.	श्री. सुर्यवंशी व्ही.पी.	श्रीराम विद्यालय	सारोळा.
५७.	श्री. मोटे व्ही.बी.	यशवंत विद्यालय	हासेगाववाडी.
५८.	श्री. गिराम एस. जी.	जीवनविकास विद्यालय	बुधोडा.
५९.	श्री. हाजगुडे एस.डी.	रामनाथ विद्यालय	अलमला.
६०.	श्री. चिमंदरे एम.जी.	व्यंकटेश विद्यालय	बोरफळ.
६१.	श्री. तरमुडे डी.ए.	क्रांतीदेवी सावन्निबाई फुले वि.	ननंद.
६२.	श्री. बागल जी.एस.	नवजीवन विद्यालय	मंगरूळ.
६३.	श्री. धुमाळ एस. बी.	सिध्दाजी विद्यालय	आपचुंडा.
६४.	श्री. शिंदे व्ही.बी.	नरसिंह विद्यालय	गोंद्री.
६५.	श्री. भोजणे एस.बी.	जवाहरलाल विद्यालय	आशिव.
६६.	श्री. शिवकर एस.आर.	हनुमान विद्यालय	शिवली.
६७.	श्री. उटगे व्ही. जी.	मुक्तेश्वर विद्यालय	औसा.
६८.	श्री. वेदपाठक आर.बी.	संपतराव जाधव विद्यालय	लखनगांव.
६९.	श्री. पाटील डी. बी.	भिमाशंकर विद्यालय	टाका.
७०.	श्री. गुणशेठ्ठी डी. एच.	नेताजी विद्यालय	शिंदाळा.
७१.	श्री. कुंभार बी. एस.	नवभारत विद्यालय	खरोसा.
७२.	श्री. सगरे एस.बी.	शिवाजी विद्यालय	शिवणी.
७३.	श्री. देशमुख बी. आर.	त्रिवेणीबाई देशमुख विद्यालय	तळणी.

७४.	श्री. भोसले टी.डी.	माधराव भोसले विद्यालय	मातोळा.
७५.	श्री. काळे एन. जी.	विद्यानिकेतन विद्यालय	जवळगा (पोमा.).

निलंगा तालुका

७६.	श्री. मोरलवार व्ही.पी.	चन्नबसवेश्वर विद्यालय	सोनखेड.
७७.	श्री. बरमदे डी.टी.	विश्वनाथ विद्यालय	आंबुलगा.
७८.	श्री. सगरे पी.एस.	महाराष्ट्र विद्यालय	लिंबाळा.
७९.	श्री. जोशी एस.एस.	लोकमान्य विद्यालय	पानचिंचोली.
८०.	श्री. शिरमाळे एस.एन.	शिवाजी पाटील विद्यालय	अनसरवाडा.
८१.	श्री. पाटील जे. जी	महाराष्ट्र विद्यालय	शेळगी.
८२.	श्री. मदरसे आर. एम.	डॉ. शिवाजीराव पाटील विद्या.	हलगरा.
८३.	श्री. सोनी पी.बी.	महाराष्ट्र विद्यालय	औराद.(श).
८४.	श्री. सूर्यवंशी आर.एम.	महाराष्ट्र विद्यालय	हलसी. (तु.)
८५.	श्री. पांढरे एस.एन.	कै. राजाबाई धानोरकर वि.	धानोरा.
८६.	श्री. बिराजदार आर. एन.	महाराष्ट्र विद्यालय	निलंगा.
८७.	श्री. धुमाळ डी.व्ही.	महाराष्ट्र विद्यालय	शेडोळ.
८८.	श्री. सय्यद इशरतअली एम्.	रहमाननिया उर्दू हायस्कूल	निलंगा.
८९.	श्री. रावणगावे डी.एल.	राजर्षी शाहू विद्यालय	काटेजवळगा.
९०.	श्री. बिराजदार एस.एन.	समता विद्यालय	तगरखेडा.
९१.	श्री. कांबळे डी.आर.	महात्मा फुले विद्यालय	होसुर.
९२.	श्री. केलगावकर एन. एल.	आनंदमुनी विद्यालय	केळगांव.
९३.	श्री. पाटील व्ही.जी.	शामगिर विद्यालय	शिवणी (कोथल).
९४.	श्री. पाटील व्ही.एल.	विद्याविनय विद्यालय	बडुर.
९५.	श्री. जाधव डी.पी.	संस्कारवर्धिनी विद्यालय	शिरोळ वांजरवाडा.
९६.	श्री. गरड एस.पी.	मदनानंद विद्यालय	मदनसुरी.
९७.	श्री. जाधव एम. बी.	महर्षी दयानंद विद्यालय	भुतमुगळी.
९८.	श्री. सोमवंशी ए. व्ही.	छ. शाहू विद्यालय	निटूर.
९९.	श्री. पाटील के. बी.	इंदिरा कन्या विद्यालय	आंबुलगा (बु.)

१००.	श्री. जाधव एस. व्ही	कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यालय	सावरी.
१०१.	श्री. सोळंके एल. एम.	लालबहादूर शास्त्री विद्यालय	हासुरी (बु.)

उदगीर तालुका

१०२.	श्री. मोंडे के. बी.	संस्कार विद्यालय	उदगीर.
१०३.	श्री. कमलापुरे आर.एस.	शामराव मेमोरीअल विद्यालय	उदगीर.
१०४.	श्री. कुलकर्णी व्ही.जी.	छ. शाहू महाराज सैनिकी विद्या.	उदगीर .
१०५.	श्री. गायकवाड आर.एन.	डॉ. आंबेडकर विद्यालय	उदगीर.
१०६.	श्री. कोचेवार जी. एस.	नेहरू मेमोरीअल हायस्कूल	तोंडार.
१०७.	श्री. दायमी सै फसीयोदिन	जमहुर हायस्कूल	उदगीर.
१०८.	श्री. हल्लाळे जी.एन.	बाळाराम विद्यालय	हंगरगा.
१०९.	श्री. गडदे एन.टी.	संत तुकाराम विद्यालय	देऊळवाडी.
११०.	श्री. उस्ताद सय्यद एस.	अल अमिन हायस्कूल	उदगीर.
१११.	श्री. जपनगिरे एस.एम.	आहिल्यादेवी विद्यालय	उदगीर.
११२.	सौ. देशमुख इंदू एम.	पं. जवाहरलाल नेहरू विद्यालय	तोगरी.
११३.	श्री. पवार एन. ई.	जिजामाता विद्यालय	तोंडचिर.
११४.	सौ.पाटील सुलोचना बी.	श्रीमती रुक्मीनीमाता कन्या विद्या	नागलगाव.
११५.	सौ.कोडगिरे चंद्रकला डी.	सावित्रीबाई फुले विद्यालय	नळगिर.
११६.	श्री. मुकनर यू.टी.	संत ज्ञानेश्वर विद्यालय	चोंडी.
११७.	श्री. टोंकाकोटे एच.बी.	जागृती विद्यालय	किनीयल्लादेवी.
११८.	श्री. जाधव ए.व्ही	सुलोचनादेवी विद्यालय	उदगीर.
११९.	श्री. बेंबडे व्ही. एस.	श्री. धोंडूतात्या विद्यालय	डोंगरशेळकी.
१२०.	श्री. सोनटक्के टी. डी.	गंगाधरराव पाटील विद्यालय	देवर्जन.
१२१.	श्री. भालेराव एम. एन.	मिलिंद विद्यालय	करडखेल.
१२२.	सौ. कोठारी व्ही. बी.	पद्मावती कन्या विद्यालय	गुडसुर.
१२३.	श्री. शिंदे एन. आर.	म. गांधी विद्यालय	बोरगाव.
१२४.	श्री. भोसशीकर आर. जी.	निर्मलपुरी विद्यालय	हेर.
१२५.	श्री. गुरमे डी. जी.	कै. धोंडीबा सुडे विद्यालय	अवलकोंडा.
१२६.	सौ. ब्याळे ज्योति एस.	गंगामाता कन्या विद्यालय	लोहार.

अहमदपूर तालुका

१२७.	श्री. कोदळे के.बी.	बळीराजा विद्यालय	गंगाहिप्परगा.
१२८.	श्री. कुकाले आर.एन.	हनंमतराव देशमुख विद्यालय	नांदुरा (बु.)
१२९.	श्री. होळकर बी.जी.	कै. गोपाळराव इंद्राळे विद्यालय	शिवणखेड (खु.)
१३०.	श्री.शेख मुख्तार म.ईसाक	ज्ञानेश्वर विद्यालय	कोपरा.
१३१.	श्री. साळवे बी.एन.	नूतन जनता विद्यालय	सोनखेडमानखेड.
१३२.	श्री. हात्ते बी.जी.	नूतन मराठी विद्यालय	अहमदपूर.
१३३.	सौ. मुंढे विजया व्ही.	भागिरथी कन्या विद्यालय	किनगांव.
१३४.	श्री. गंपल व्ही.व्ही.	यशवंत विद्यालय	अहमदपूर.
१३५.	श्री. कांबळे यू.एस.	यशवंत विद्यालय	वायगांव.
१३६.	श्री. आचार्य डी.एल.	भगवान विद्यालय	किनगांव.
१३७.	श्री. लोहकरे एन.एन.	रविंद्रनाथ टागोर विद्यालय	अहमदपूर.
१३८.	श्री. बिराजदार डी.एम.	साने गुरुजी विद्यालय	येस्तार.
१३९.	श्री. भरडे एस.बी.	सरस्वती विद्यालय	विळेगांव.
१४०.	श्री. शिरसाठ बी. टी.	संत जनाबाई विद्यालय	चिखली.
१४१.	श्री. भताने डी. व्ही.	नेताजी सुभाषचंद्र विद्यालय	किनगांव.
१४२.	श्री. सूर्यवंशी व्ही.बी.	दयानंद विद्यालय	हाडोळती.
१४३.	श्री. सय्यद एच. ए.	श्री. संत सदगुरु विद्यालय	उजना.
१४४.	श्री. लिंगोजी वाय. एस.	स्वामी विवेकानंद विद्यालय	शिरूरताजबंद
१४५.	सौ. टेंकाळे निलिमा एस.	विमलाबाई देशमुख कन्या विद्या.	अहमदपूर.
१४६.	श्री. कुलकर्णी एस.के.	पशुराम विद्यालय	मोघा.
१४७.	श्री. कदम बी.एस.	शिवाजी विद्यालय	सताळा.
१४८.	श्री. सूर्यवंशी आर. एस.	शांतीनिकेतन विद्यालय	मुळकी (उ.)

चाकूर तालुका

१४९.	श्री. कुलकर्णी एम.जे.	स्वामी विवेकानंद विद्यालय	चापोली.
१५०.	श्री. काळे एल.बी.	अनंत तुळजाराम नाईक विद्या.	नळेगांव.
१५१.	सौ. कानडे एस. एम.	त्रिवेणीबाई पाटील कन्या विद्या.	नळेगांव.

१५२.	श्री. सूर्यवंशी व्ही.आर.	महात्मा फुले विद्यालय	कबनसांगवी.
१५३.	श्री. रोडगे एस.एस.	व्यंकटेश विद्यालय	जढाळा.
१५४.	श्री. चाकूरकर जी.डी.	रेणूकामाता विद्यालय	चाकूर.
१५५.	श्री. चपडे एस.एन.	हरीभाऊ मुळे विद्यालय	धनगरवाडी (अ.)
१५६.	सौ. गायकवाड शोभा डी.	जयकिसान विद्यालय	किवघाळ.
१५७.	सौ. धनाश्री एस.एन.	कै.बापुसाहेब पाटील कन्या विद्या.	वडवळ(ना).
१५८.	श्री. किने व्ही.एच.	केशवराव पाटील विद्यालय	बोथी.
१५९.	श्री. कपाळे जी.बी.	सरस्वती विद्यालय	जानवळ.
१६०.	श्री. सूर्यवंशी बी.व्ही.	जय भवानी विद्यालय	सुगाव.
१६१.	श्री. कदम जी.एस.	किशनराव पाटील विद्यालय	झरी.
१६२.	श्री. सांगवे एस.एम.	राजीव गांधी स्मारक विद्यालय	हाळी.
१६३.	श्री. आयनुले आर. ए.	म. ज्योतिबा फुले विद्यालय	बोरगांव (बु.)
१६४.	श्री. जाधव बी. व्ही.	संत गोविंदबाबा विद्यालय	लातूर रोड.
१६५.	श्री. बिराजदार एस. टी.	संत नानामाऊली विद्यालय	सुगांव.
१६६.	श्री.शेख बिस्मील्ला मो.हा.	हाकानिया उर्दू हायस्कूल	चाकूर.
१६७.	श्री. सोनवणे जी.बी.	विद्यानिकेतन विद्यालय	वडवळ (ना.)
१६८.	श्री. बावळे एन.डी.	श्री गणेश विद्यालय	शिवणखेड (बु.)

रेणापूर तालुका

१६९.	श्री. कारभारी ए.व्ही.	इंदिरा विद्यालय	खरोळा.
१७०.	श्री. कदम एम.एस.	भगतसिंग विद्यालय	पळशी.
१७१.	श्री. रूपनावर एम.एस.	रेणूका विद्यालय	भोकरंबा.
१७२.	श्री. जाधवर डी.डी.	शारदा विद्यालय	वांगदरी.
१७३.	श्री. कांदे व्ही.एन.	कामधेनू विद्यालय	माकेगांव.
१७४.	श्री. हाके के.पी.	सरस्वती विद्या मंदीर	सिंधगांव
१७५.	श्री. होनमाळे पी.एच.	आदर्श विद्यालय	कारेपूर.
१७६.	श्री. भिकाणे एस.व्ही.	शिवाजी विद्यालय	भांडरवाडीपाथरवाडी.
१७७.	सौ. आकनगिरे पी. टी.	सरस्वती कन्या विद्यालय	पानगांव.

देवणी तालुका

१७८.	श्री. चिंचोळे सी. जी.	छ. शिवाजी विद्यालय	बोंबळी (खु.)
१७९.	श्री. बिराजदार एस.बी.	सौ. मिरा विद्यालय	जवळगा.
१८०.	श्री. बोडके एम.डी.	मुकुंदराव विद्यालय	विळेगांव.
१८१.	सौ. सोमवंशी के.आर.	नृसिंग विद्यालय	गुरधाळ.
१८२.	श्री. बिराजदार आर. एस्.	विवेकानंद विद्यालय	चवणहिप्पारगा.
१८३.	श्री. संगमे डी. व्ही.	भोगेश्वर विद्यालय	दवणहिप्पारगा.
१८४.	श्री. राठोड आर. एम.	विवेकवर्धिनी विद्यालय	देवणी.
१८५.	श्री. पांचाळ एम्. एन्.	महादेव विद्यालय	धनेगांव.
१८६.	श्री. शेंडगे एल्. एल्.	यशवंतराव चव्हाण विद्यालय	बोरोळ.
१८७.	श्री. पांचाळ डी. जी.	नागाबुवा विद्यालय	हेळंब.

जळकोट तालुका

१८८.	श्री. तोडकर आर. एम्.	विकास विद्यालय	अतनूर.
१८९.	श्री. जाधव डी.एम.	धोंडूतात्या विद्यालय	माळहिप्परगा.
१९०.	श्री. हालकरे जी.एस.	रामकृष्ण विद्यालय	सोनवळा.
१९१.	श्री. केंद्रे व्ही.एन.	स्व.मा.ना.पाटील विद्यालय	बेलसांगवी.
१९२.	श्री. सांगवीकर ए. आर.	गुरुदत्ता विद्यालय	जळकोट.
१९३.	श्री. मुधाळे व्ही. व्ही.	ज्ञानविकास विद्यालय	पाटोदा.
१९४.	श्री. सूर्यवंशी पी. एम्.	ज्ञानवर्धिनी विद्यालय	मंगरूळ.
१९५.	श्री. जाधव एस् आर.	संत नामदेव विद्यालय	धमाणगांव

शिरूर अनंतपाळ तालुका

१९६.	श्री. अंडुडगे एस.बी.	लोकजागृती विद्यालय	रापका.
१९७.	श्री. हुडगे एस.एम.	रघुवीर विद्यालय	चामरगा.
१९८.	श्री. रेड्डी पी.आर.	जय भवानी विद्यालय	हालकी.
१९९.	श्री. भदरगे टी.आर.	लिंबाजी विद्यालय	उजेड.
२००.	श्री. सूर्यवंशी आर. बी.	श्रीराम विद्यालय	तळेगांव.

परिशिष्ट “क”

विस्ताराधिकारी (माध्यमिक शिक्षण) यांच्यासाठी प्रश्नावली.

“अ” विभाग

१. अधिकाऱ्यांचे संपूर्ण नाव -
२. व्यावसायिक व शैक्षणिक अर्हता -
३. नोकरीचा एकूण अनुभव -

“ब” विभाग

४. आपणांस शिक्षणाधिकारी माध्यमिक यांचे वेळोवेळी मार्गदर्शन होते काय ?
होय / नाही.
५. वर्षातून किती शाळांची तपासणी करावी हे उद्दिष्ट शासनाने ठरवून दिलेले आहे काय?
होय / नाही.
६. दिले असल्यास वर्षभरात दिलेले उद्दिष्ट पूर्ण होते काय?
होय / नाही.
७. शाळा तपासणी आपण एकटेच करता की तपासणी पथकाद्वारे करता?
अ) स्वतंत्रपणे एकटेच करतो.
ब) तपासणी पथकाद्वारे करतो.
८. शाळा तपासणीत विषयनिहाय शिक्षकांची तपासणी केली जाते काय?
होय / नाही.
९. विषयनिहाय सदस्य तपासणी पथकात असतात काय?
होय / नाही.
१०. तपासणी केल्यानंतर तपासणी अहवाल संबंधित शाळेला दिला जातो काय?
होय / नाही.
११. तपासणी पूर्ण झाल्यानंतर सर्व शिक्षकांची बैठक बोलावून त्यांना मार्गदर्शन केले जाते काय?
होय / नाही.

१२. तपासणीत आढळून आलेल्या त्रुटीची पूर्तता करण्यासाठी संबंधित शाळेस विशिष्ट कालावधी दिला जातो काय ?
होय / नाही.
१३. शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत आपण नेमक्या कोणकोणत्या बाबी तपासता?
१४. तपासणीत शैक्षणिक व कार्यालयीन तपासणी एकाच वेळी करता काय?
होय / नाही.
१५. कार्यालयीन तपासणीत कोणकोणती अभिलेखे तपासता?
१६. शिक्षक मान्यता देण्याच्या कार्यवाहीत आपले काही कर्तव्य आहे काय?
होय / नाही.
१७. महिन्यातून किती दिवस शाळांची तपासणी करावी हे उद्दिष्ट ठरवून दिलेले आहे काय?
होय / नाही.
१८. आपणांस आठवड्यातील विशिष्ट/ठराविक दिवस मुख्यालयात थांबणे बंधनकारक आहे काय?
होय / नाही.
१९. शाळा तपासणीसाठीचा कालावधी पुरेसा आहे असे आपणांस वाटते काय?
होय / नाही.
२०. विद्यार्थी प्रवेशांचे अधिकार आपणांस आहेत काय?
होय / नाही.
२१. विद्यार्थी प्रवेश नियमानुसार देण्यात आलेले आहेत याची तपासणी करता काय?
होय / नाही.
२२. माध्यमिक शाळा संहिता ५६.४ नुसार देण्यात आलेले प्रवेश कार्यभारासाठी मान्य केले जातात काय?
होय / नाही.
२३. माध्यमिक शिक्षण विभागामार्फत विविध परीक्षा घेतल्या जातात काय?
होय / नाही.

२४. घेतल्या जात असल्यास खालीलपैकी कोणत्या?
- अ) विज्ञान मंच.
- ब) विज्ञान मेळावा.
- क) राष्ट्रीय प्रज्ञाशोध परीक्षा.
- ड) शिष्यवृत्ती परीक्षा.
- इ) वाणिज्य प्रमाणपत्र (टंकलेखन) परीक्षा.
- फ) इतर असल्यास नोंदवावी.
२५. विनाअनुदानीत शाळा अनुदानावर आणण्यासाठीची तपासणी आपणाकडूनच केली जाते काय ?
- होय / नाही.
२६. नवीन शाळा मान्यते संदर्भात आपली शिफारस गरजेची असते काय?
- होय / नाही.
२७. शाळांना दिली जाणारी अनुदाने नियमानुसार दिली आहेत याची तपासणी आपण करता काय?
- होय / नाही.
२८. विद्यार्थ्यांसंदर्भात कोणकोणती अभिलेखे शाळेत असतात?
२९. सदरील अभिलेखे शाळा नियमानुसार ठेवतात याची खात्री करता काय?
- होय / नाही.
३०. शासनाकडून मिळालेले अनुदान शाळा त्याच बाबीवर खर्च करते काय?
- होय / नाही.
३१. त्याची पडताळणी आपण करता काय?
- होय / नाही.
३२. अनुदानापोटी मिसळेली रक्कम नियमानुसार खर्च न करणाऱ्या कांही शाळा आपल्या निदर्शनास आल्या आहेत काय?
- होय / नाही.
३३. अशा शाळांवर आपण कोणती कार्यवाही करता ?

३४. सर्व शाळांमध्ये शिक्षक पालकसंघ कार्यान्वीत असतात काय?

होय / नाही.

३५. माध्यमिक शाळांच्या बाबतीत शालेय समितीची गरज आहे असे आपणांस वाटते काय?

होय / नाही.

३६. शाळा तपासणीत आपणांस दिलेली माहिती सत्य असल्याची आपण खात्री करून घेता काय?

होय / नाही.

३७. शाळेमध्ये अनुशेषाच्या अधिन शिक्षकांच्या व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या नेमणूका करण्यात आलेल्या आहेत याची तपासणी आपण करता काय?

होय / नाही.

३८. गुणवत्ता वाढीसाठी आपण शिक्षकांना मार्गदर्शन करता काय?

होय / नाही.

३९. आपणांसाठी सेवांतर्गत प्रशिक्षणाची तरतूद आहे काय?

होय / नाही.

४०. आपणांस सेवांतर्गत प्रशिक्षणाची गरज आहे असे वाटते काय?

होय / नाही.

४१. आपला कार्यभार आपणास पुरेसा वाटतो काय?

होय / नाही.

४२. याशिवाय आपले अधिकार व कर्तव्ये याबाबतीत आणखीन काही माहिती असल्यास कृपया ती खाली नोंदवावीत.

परिशिष्ट “ड”

गटशिक्षणाधिकारी यांच्या मुलाखतीची प्रश्नसूची.

१. अ) संपूर्ण नाव -
ब) शैक्षणिक व व्यावसायिक पात्रता -
क) गटशिक्षणाधिकार म्हणून अनुभव -
२. गटशिक्षणाधिकारी म्हणून माध्यमिक शाळांबाबतची कोणकोणती कामे आपणांस करावी लागतात?
३. शाळा तपासणीत आपण कोणकोणत्या बाबी तपासता?
४. जिल्हा परिषदेच्या माध्यमिक शिक्षण विभागामार्फत विद्यार्थ्यांसाठी कोणकोणते उपक्रम राबविले जातात?
५. शाळेचा आर्थिक कारभार आपण तपासता का ?
६. विद्यार्थी प्रवेश नियमानुसार न देणाऱ्या शाळांवर आपण कोणती कार्यवाही करता?
७. आपला अधिपत्याखाली येणाऱ्या माध्यमिक शाळांच्या इमारती कोणत्या स्वरूपाच्या आहेत?
८. वर्षभरात आपण किती शाळांची तपासणी करावी हे उद्दिष्ट ठरवून दिलेले आहे काय?
९. शाळा तपासणीनंतर आपण विषयनिहाय शिक्षकांना मार्गदर्शन करता काय?
१०. माध्यमिक शाळांतील कर्मचाऱ्यांच्या नेमणूकांना आपण मान्यता देता काय?
११. तालुक्यातील नविन माध्यमिक शाळांना आपण मान्यता देता काय?
१२. शाळांच्या मुख्याध्यापकांचे पद सेवाजेष्ठतेनुसार भरण आपणांस योग्य वाटते काय?
१३. आपणांस माध्यमिक शाळांबाबतच्या कोणकोणत्या बैठकीस हजर राहवे लागते?
१४. आपल्या तालुक्यातील माध्यमिक शाळांच्या दर्जाविषयी आपले मत काय?
१५. गटशिक्षणाधिकारी म्हणून आपला कार्यभार आपणास कितपत पुरेसा वाटतो.
१६. गटशिक्षणाधिकारी म्हणून माध्यमिक शाळांबाबत आपणास कांही विशेष जबाबदाऱ्या पार पाडाव्या लागतात काय? लागत असतील तर त्या कोणत्या?

परिशिष्ट “इ”

उपशिक्षणाधिकारी यांच्या मुलाखतीची प्रश्नसूची.

१. अ) संपूर्ण नांव -
ब) शैक्षणिक व व्यावसायिक पात्रता -
क) उपशिक्षणाधिकारी म्हणून अनुभव -
२. आपली कर्तव्ये व अधिकार याविषयी लेखी व निश्चित स्वरूपात नोंद आहे काय ?
३. शालेय तपासणीत आपण कोणकोणती अभिलेखे तपासता?
४. आपणांस शाळा तपासणीचे उद्दिष्ट ठरवून दिलेले आहे काय?
५. आठवड्यातील विशिष्ट दिवशी आपणास मुख्यालयात थांबणे बंधनकारक आहे काय?
६. जिल्ह्यातील किती टक्के माध्यमिक शाळांमध्ये शिक्षक पालक संघ कार्यान्वीत आहे?
७. शाळांना मिळणारे वेतनेतर अनुदान शाळा योग्य बाबींवर खर्च करतात काय?
८. शाळा न्यायाधिकरणाच्या प्रकरणात आपणास पार्टी केले जाते काय?
९. शाळा न्यायाधिकरणाऐवजी शाळेतील कर्मचाऱ्यांच्या प्रकरणाचा निवाडा शिक्षणाधिकार्यां मार्फतच व्हावा असे आपणांस वाटते काय?
१०. विद्यार्थ्यांच्या बाबतीत शाळेत कोणकोणती अभिलेखे असावीत?
११. जिल्हा पातळीवर माध्यमिक शिक्षण विभागामार्फत विद्यार्थ्यांसाठी कोणकोणत्या स्पर्धा/परीक्षा घेतल्या जातात?
१२. माध्यमिक शाळांच्या मुख्याध्यापकांसाठी उद्बोधन वर्गाचे आयोजन केले जाते काय?
१३. माध्यमिक शाळांतील शिक्षकांच्या सेवांतर्गत प्रशिक्षणाबाबत आपली कामे कोणती?
१४. नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या शाळांवर आपण कोणती कार्यवाही करता?
१५. विस्ताराधिकारी (मा. शि.) यांना आपण कोणकोणते आदेश देता?
१६. लातूर जिल्हा परिषदेच्या माध्यमिक शिक्षण विभागाच्या इतर समस्या आहेत काय? असतील तर त्या कोणत्या?

परिशिष्ट “फ”

शिक्षणाधिकारी (मा.) यांचेसाठी प्रश्नावली.

‘अ’ विभाग

१. अधिकाऱ्याचे संपूर्ण नाव -
२. शैक्षणिक व व्यावसायिक पात्रता -
३. नोकरीचा एकूण अनुभव -

‘ब’ विभाग

४. आपल्या आधिपत्याखाली येणाऱ्या जिल्हा परिषद चालवत असलेल्या माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांमध्ये शिक्षक व मुख्याध्यापक यांच्या नेमणूका कोण करते?
५. आपल्या आधिपत्याखाली येणाऱ्या स्वयंसेवी संस्थांकडून चालविल्या जाणाऱ्या माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांमध्ये शिक्षक व मुख्याध्यापक यांच्या नेमणूका कोण करते?
६. जिल्हा परिषदेकडून चालविल्या जाणाऱ्या शाळांमध्ये शिक्षण व मुख्याध्यापक यांच्या नेमणूका गरजेप्रमाणे आणि वेळेत होतात काय ?
अ) गरजेप्रमाणे व वेळेत होतात.
ब) खूप विलंबाने होतात.
क) काहीशा विलंबाने होतात.
७. वरील प्रश्नातील ‘ब’ आणि ‘क’ बाबतीत नेमणूका होत असल्याने शालांतर्गत प्रशासकीय अडचणी व प्रशासकीय नुकसान होते काय?
अ) पूर्णांशाने नुकसान होते.
ब) अल्पांशाने नुकसान होते.
क) बऱ्याच अंशी नुकसान होते.
८. मुख्याध्यापकांच्या नेमणूका खूप विलंबाने अथवा कांहीशा विलंबाने होत असल्यास कोणकोणत्या समस्या निर्माण होतात?
अ) मुख्याध्यापक नसल्याने अथवा वेळेवर नेमणूक न केल्याने दैनंदिन शालेय व्यवस्थापन करण्याबाबत अडचण.

- ब) मुख्याध्यापकांऐवजी दैनंदिन शालेय व्यवस्थापन पर्यवेक्षकाला करावे लागल्याने त्यांची कामातील अनास्था, दुर्लक्ष व चालढकल वाढते.
- क) शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या प्रासंगिक व किरकोळ रजा मंजूरीबाबतच्या समस्या.
- ड) अन्य समस्या असल्यास नोंदवावी.
९. शिक्षकाच्या नेमणूका गरजेप्रमाणे व वेळेत होत नसल्यास कोणत्या समस्या निर्माण होतात?
- अ) दैनंदिन अध्यापनाची समस्या.
- ब) विद्यार्थ्यांच्या दैनंदिन उपस्थितीची समस्या.
- क) अन्य समस्या असल्यास नोंदवावी
१०. जिल्हा परिषदेमार्फत चालविल्या जाणाऱ्या शाळांच्या बाबतीत शालेय व्यवस्थापन समितीवरील (स्कूल कमिटी) सदस्यांची निवड कोण करते ?
११. कमिटीवरील सदस्य शालेय जगताचे ज्ञान व भान असलेले असतात काय ?
- अ) पूर्णपणे असतात.
- ब) काही अंशी असतात.
- क) नसतात.
१२. शाळा समितीच्या सदस्यांमध्ये एकवाक्यात असते काय ?
- अ) पूर्णांशाने असते.
- ब) काही अंशी असते.
- क) अल्पांशाने असते.
१३. माध्यमिक शाळा संहितेमध्ये नोंदविल्याप्रमाणे मुख्याध्यापकांस व्यवस्थापनाचे स्वातंत्र्य मिळते काय?
- अ) पूर्णांशाने मिळते.
- ब) काही अंशाने मिळते.
- क) अल्पांशाने मिळते.
१४. जिल्हा परिषद चालवत असलेल्या माध्यमिक शाळेत शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत नेमणूका केल्यानंतर त्यांना मान्यता (अप्रुव्हल) घ्यावे

लागते काय ?

१५. अशी मान्यता घ्यावी लागत असल्यास संबंधित कर्मचाऱ्यांच्या मान्यतेचा प्रस्ताव कोण सादर करतो?
१६. स्वयंसेवी संस्थांनी चालविलेल्या माध्यमिक शाळांमध्ये कर्मचाऱ्यांच्या नेमणूका कोण करतो.?
१७. या नियुक्त्यांच्या मान्यतेसाठी सादर झालेल्या प्रस्तावास आपल्या मान्यतेची गरज आहेच काय?
१८. स्वयंसेवी संस्थेने नियुक्त केलेल्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना मान्यता देण्यासाठी शिबिरांचे आयोजन केले जाते काय?
- अ) शिबिराचे आयोजन केले जाते.
- ब) शिबिराचे आयोजन केले जात नाही.
- क) प्रसंगानुसार आयोजन केले जाते.
१९. शिबिराचे आयोजन केले जात असल्यास त्याचा कालावधी कोणता असतो ?
२०. संबंधित कालावधीत शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या मान्यतेची संपूर्ण प्रकरणे निकाली काढली जातात काय ?
२१. नेमणूका केल्यापासून मान्यता देण्यापर्यंत किती कालावधी लागतो?
- अ) एक ते तीन महिने.
- ब) तीन ते सहा महिने.
- क) सहा महिने ते एक वर्ष.
- ड) एक वर्षापेक्षा अधिक.
२२. अशा प्रस्तावास मंजूरी देताना आपण कोणकोणत्या बाबी विचारात घेता?
२३. स्वयंसेवी संस्थांकडून होणाऱ्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या नेमणूकांबाबत शासकीय नियम, कायदे याबाबतची माहिती व परिपत्रके मुख्याध्यापकांना वेळेवर पुरविली जातात काय?
- अ) वेळोवेळी व वेळेवर पुरविली जातात.
- ब) काहीशा विलंबाने पण वेळोवेळी पुरविली जातात.
२४. वेळेवर माहिती व परिपत्रके देत असल्यास त्यांनी केलेल्या नेमणूका नियमाप्रमाणे

- असतात काय?
- अ) पूर्णाशाने असतात.
- ब) काही अंशी असतात.
- क) नसतात.
२५. योग्य नेमणूकांच्या मार्गदर्शनाबाबत मुख्याध्यापकांसाठी शासनाकडून अथवा आपल्याकडून उद्बोधनवर्ग घेतले जातात काय?
२६. घेतले जात नसल्यास अशा उद्बोधन वर्गाची आवश्यकता आहे काय ?
२७. आवश्यकता वाटत असल्यास अशा उद्बोधन वर्गाचे समन्वयन कोण करावे असे आपणांस वाटते?
- अ) शासनाने जिल्हा परिषदेमार्फत.
- ब) स्वयंसेवी संस्थेमार्फत.
२८. नेमणूका व त्यांच्या मान्यता या बाबतीत शासनाकडून धरसोडपणा अथवा नियमात वारंवार बदल होणे अशा बाबी घडतात काय?
- अ) काही अंशी घडतात.
- ब) पूर्णाशाने घडतात.
- क) घडत नाहीत.
२९. अशा बदलामुळे अथवा धरसोडपणामुळे समस्या निर्माण होतात काय?
३०. स्वयंसेवी संस्थांनी केलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या नेमणूका नियमानुसार नसतील तर आपण त्यांचेवर कोणती कार्यवाही करता?
३१. शिक्षकांना व इतर कर्मचाऱ्यांना वेतनवाढ देणे, वेतनवाढ रोखणे, कामावरून कमी करणे इ. अधिकार आपणांस आहेत काय?
३२. शाळा न्यायाधिकरणाकडे कोणते अधिकार आहेत?
३३. शाळा न्यायाधिकरण हे मंडळ स्वतंत्र असावे की आपणाकडेच सर्व कारभार असावा?
३४. शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांबाबत शाळा न्यायधिकरणाकडे चालू असलेल्या प्रकरणाबद्दल आपणास पार्टी केले जाते काय?
३५. पार्टी केल्यास आपणास पाचारण केले जाते काय?

३६. याबाबत आपण आपले म्हणजे न्यायालयात कसे सादर करता?
- अ) व्यक्तीशः सादर करतो.
- ब) प्रतिनिधीमार्फत सादर करतो.
- क) लेखी खुलासा करून सादर करतो.
३७. सदरची माहिती मागविण्यासाठी आपण कोणाकोणांची मदत घेता?
३८. अशी माहिती वेळेवर उपलब्ध होणे काय?
३९. आलेली माहिती वस्तुनिष्ठ आहे याची पडताळणी आपण करता काय?
४०. सदरची माहिती प्रत्यक्ष हजर राहून सादर करणे ही बाब आपल्यावर बंधनकारक आहे काय?
४१. स्वयंसेवी संस्थांनी आपल्या सेवकांविरुद्ध केलेल्या कार्यवाहीस आपली सहमती अथवा असहमती देणे हे आपल्या अधिकार कक्षात येते काय?
४२. स्वयंसेवी संस्थांनी आपल्या कर्मचाऱ्यांविरुद्ध केलेल्या खालील पैकी कोणत्या बाबतीत आपण निर्णय देऊ शकता?
- अ) नोकरीवरून कमी करणे.
- ब) निलंबित करणे.
- क) पगारवाढ थांबविणे.
- ड) आर्थिक शिक्षा (दंड) करणे.
- इ) पदावनत करणे.
- फ) पदोन्नती डावलणे.
४३. स्वयंसेवी संस्थेने आपल्या कर्मचाऱ्यास कामावरून कमी केल्यावरून प्रकरण न्यायप्रविष्ट असेल तर अशा कर्मचाऱ्याच्या जागी संस्थेने नविन नेमलेल्या कर्मचाऱ्यास आपण मान्यता देता काय?
४४. शाळा न्यायाधिकरणाने अशा कर्मचाऱ्यास पुन्हा कामावर घेण्यासंबंधी हुकुम केल्यास दरम्यानच्या कालावधीचा त्याचा पगार कोणास घावा लागतो?
४५. आपण वर्षातून किती शाळांची तपासणी करावी याचे ठराविक उद्दिष्ट आहे काय?
४६. शाळांची तपासणी किती वेळा करावी याचे ठराविक उद्दिष्ट आहे काय?

४७. असल्यास ते पूर्ण होते काय ?
४८. हे उद्दिष्ट पूर्ण होत नसल्यास त्याचे कारण काय?
४९. शाळा तपासणीत आपणाकडून कोणकोणत्या बाबींची तपासणी केली जाते?
५०. वार्षिक तपासणी खेरीज आपणांस कोणकोणत्या कारणाने शाळांत भेट द्यावी लागते?
५१. आपणांस करावयाच्या कामाबाबत (व्याप्ती, स्वरूप, मर्यादा इ. बाबत) निश्चित व लेखी स्वरूपात नोंद आहे काय?
५२. मुख्याध्यापकांची सहविचारसभा आपणांकडून आयोजित केली जाते काय?
५३. आयोजित केली जात असल्यास वर्षातून किती वेळा ?
५४. आयोजित करत नसल्यास अशा सहविचार सभांचे आयोजन करण्याची आवश्यकता आपणांस वाटते काय?
५५. आपणांकडून नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या शाळांचे अनुदान रोखले जाते काय?
५६. प्रसंगी अशा शाळांची आपण मान्यता काढून घेता काय?
५७. नवीन मान्यताप्राप्त शाळेस पूर्णतः अथवा अंशतः वेतन व वेतनतर अनुदान देण्याचे अधिकार आपणास आहेत काय?
५८. आपणांकडे कामासाठी पुरेसा कर्मचारीवर्ग उपलब्ध आहे काय?
५९. नसल्यास त्याचा कामावर खालीलपैकी कोणता परिणाम होतो?
अ) कामास विलंब लागतो.
ब) काही कामे राहून जातात.
६०. जिल्हा परिषदेने चालविलेल्या शाळांमधील कर्मचाऱ्यांचे वेतन पुढील महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यात दिले जाते काय?
६१. स्वयंसेवी संस्थांनी चालविलेल्या शाळांमधील कर्मचाऱ्यांचे वेतन पुढील महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यात दिले जाते काय?
६२. दोन्ही प्रकारच्या शाळेतील कर्मचाऱ्यांच्या वेतनाबाबत त्या त्या शाळेतील एखाद्या कर्मचाऱ्याच्या वेतनाची समस्या निर्माण झाल्यास त्याचे एकट्याने वेतन सोडून इतरांचे वेतन वेळेवर दिले जाते काय?
६३. दीर्घ मुदतीच्या रजेच्या काळातील वेतन अदा करताना खालीलपैकी कोणत्या

समस्या निर्माण होतात?

अ) असे वेतन देण्यास खूप कालावधी लागतो.

ब) रजेच्या कालावधीत वेतन दोनदा दिले जाण्याची समस्या आहे.

क) अन्य समस्या असल्यास नोंदवावी.

६४. शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या नेमणूकांना मान्यता देणे व वेतन देणे ही कामे वेगवेगळ्या पथकाकडे आहेत काय?

६५. वेगवेगळ्या पथकाकडे असल्यास वेतनाबाबत कोणत्या समस्या निर्माण होतात?

अ) वेतनास विलंब होतो.

ब) पत्रव्यवहार वाढतो.

क) दोन्ही पथकात समन्वय नसतो.

ड) अन्य समस्या असल्यास नोंदवावी.

६६. वेतन व वेतनेतर देणे याशिवाय

- मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्त्या,

- अपंगाच्या शिष्यवृत्त्या,

- माजी सैनिकांच्या पाल्यांच्या शिष्यवृत्त्या,

- अन्य शिष्यवृत्त्या,

शाळांना वेळोवेळी व वेळेत दिल्या जातात काय ?

६७. वरील सर्व शिष्यवृत्त्या जिल्हा परिषद शिक्षण विभागामार्फत दिल्या जाव्यात असे आपणांस वाटते काय?

६८. शाळा इमारतीचे भाडे संबंधित मालकाला वेळेवर दिले जाते काय?

६९. शाळेच्या इमारतीची भाडे निश्चिती कशा प्रकारे व कोणाकडून केली जाते?

७०. असे भाडे संबंधित मालकाला कसे दिले जाते?

अ) परस्पर.

ब) जिल्हा परिषद शिक्षण खात्यामार्फत.

क) जिल्हा परिषदेच्या अन्य खात्यामार्फत.

७१. अन्य खात्यामार्फत असे भाडे दिले जात असल्यास ते शिक्षण खात्यामार्फतच दिले जावे असे आपणांस वाटते काय ?

७२. जिल्हा परिषदेने चालविलेल्या व स्वयंसेवी संस्थांनी चालविलेल्या शाळांच्या सुट्ट्यांच्या संख्येत फरक केला जातो काय?
७३. दोन्ही प्रकारच्या शाळांबाबत सर्व सुट्ट्या शासनानेच ठरविलेल्या असतात काय?
७४. सुट्टीच्या यादीत नमूद केलेल्या सुट्ट्यांखेरीज आयत्यावेळी जाहिर होणाऱ्या सुट्ट्या कोणाकोणाकडून जाहिर होतात?
- अ) मध्यवर्ती सरकारकडून दूरदर्शनवर, रेडीओवर.
 ब) शिक्षण संचालकाकडून दूरदर्शनवर, रेडीओवर.
 क) जिल्हाधिकाऱ्याकडून वर्तमानपत्रातून.
 ड) जिल्हा परिषद शिक्षणाधिकाऱ्याकडून वर्तमानपत्रातून, परिपत्रकाद्वारे.
 इ) इतर माध्यमांने असल्यास नोंदवावे.
७५. आयत्यावेळी जाहीर केलेल्या सुट्ट्यांच्या अंमलबजावणीबाबत समस्या निर्माण होतात काय?
७६. याशिवाय प्रासंगिक कारणास्तव मुख्याध्यापकांस सुट्टीचे अधिकार आहेत काय?
७७. असल्यास मुख्याध्यापकास सुट्टीचे अधिकार कशाप्रकारे आहेत?
- अ) शासकीय यादीतील सुट्ट्यांची संख्या कायम ठेवून अंतर्गत अदलाबदल करणे.
 ब) शासकीय सुट्ट्यांशिवाय अधिक दिवस सुट्टी देणे.
 क) शासकीय सुट्ट्यांची संख्या कमी करणे.
७८. विद्यार्थ्यांच्या उपस्थितीची पडताळणी स्वतः करता की मुख्याध्यापकांनी दिलेली माहिती प्रमाण मानता ?
७९. नवीन माध्यमिक शाळा सुरू करण्याच्या प्रस्तावांबाबत आपली कर्तव्ये कोणती?
८०. मान्यताप्राप्त परंतु विनाअनुदानित शाळांबाबत आपली कामे कोणती?
८१. मान्यताप्राप्त परंतु विनाअनुदानित शाळा सर्व शालेय बाबतीत आपणाकडे येतात काय?
८२. जिल्हा परिषद प्रशासनाची अनुदानित शाळांबाबत असणारी सर्व कर्तव्ये व अधिकार हे विनाअनुदानित शाळांबाबत आहेत काय?

- अ) पूर्णपणे आहेत.
- ब) काही आहेत.
- क) नाहीत.
८३. उत्तर 'ब' असल्यास कोणती कामे समाविष्ट नाहीत ती नोंदवावीत .
८४. इंग्रजी माध्यमाच्या शाळांबाबत आपली कामे कोणती?
- अ) मराठी माध्यमाच्या शाळांबाबत असलेली सर्व कामे व कर्तव्ये.
- ब) यापैकी काही.
- क) यापैकी कोणतेही नाहीत.
८५. उत्तर 'ब' असल्यास कोणकोणती कामे आहेत ती नोंदवावीत.
८६. आपणास संपूर्ण नोकरीचे हयातीत सेवांगतत प्रशिक्षण दिले जाते काय?
८७. असे सेवांगतत प्रशिक्षण दिले जात नसल्यास त्याची गरज आहे असे आपणास वाटते काय?
८८. आपणास करावी लागणारी विहीत, योग्य व कायदेशीर कामे बेकायदेशीर करण्याबाबत दबाव किंवा दडपण येते काय ?
८९. उत्तर 'होय' असल्यास याचा आपल्या मानसिकतेवर व कार्यक्षमतेवर दुष्परिणाम होतो काय?
९०. आपणास सहाय्यभूत असणारे इतर अधिकारी हे व्यापार, दुकानदारी, शेती इ. व्यवसायात गुंतलेले आहेत काय?
९१. उत्तर 'होय' असल्यास त्याचा प्रशासनावर दुष्परिणाम होतो काय ?
९२. उच्च माध्यमिक वर्गाचे प्रशासन जिल्हा परिषद पातळीवर स्वतंत्र असावे असे आपणास वाटते काय?
९३. आपला प्रचलित कार्यभार हा पारपाडण्याच्या दृष्टीने आपणास कितपत योग्य आहे?
- अ) कार्यभार खूपच जास्त आहे.
- ब) कार्यभार योग्य व पूरेसा आहे.
- क) कार्यभार कमी आहे.
९४. याशिवाय आपल्या कार्याबाबत व कर्तव्येबाबत इतर काही विशेष माहिती असेल तर कृपया ती खाली नोंदवावी.

परिशिष्ट “ग”

प्रतिसादक अधिकाऱ्यांच्या नावाची त्यांचे पद व मुख्यालयाच्या ठिकाणासह यादी.

अ.	अधिकाऱ्यांचे नाव	हुद्दा	ठिकाण
१.	श्री. साळुखे जे.डी.	शिक्षणाधिकारी (मा.)	जि.प. लातूर
२.	श्री. चंदनशिवे एस्. व्ही.	उपशिक्षणाधिकारी (मा.)	जि.प. लातूर
३.	श्री. मोरे डी. ए.	उपशिक्षणाधिकारी (मा.)	जि.प. लातूर
४.	श्री. ब्रम्हवाले जी.जी.	शि. विस्ताराधिकारी (मा.)	जि.प. लातूर
५.	सौ. येलुरकर एस्.एस्.	शि. विस्ताराधिकारी (मा.)	जि.प. लातूर
६.	श्री. काळे बी. एम्.	शि. विस्ताराधिकारी (मा.)	जि.प. लातूर
७.	श्री. मुरमुरे बी. एन्.	शि. विस्ताराधिकारी (मा.)	जि.प. लातूर
८.	श्री. काळे पी.एस्.	गटशिक्षणाधिकारी	पं.सं. लातूर
९.	श्री. आर्दाले एम्. एस्.	गटशिक्षणाधिकारी	पं.सं. औसा
१०.	श्री. ठाकूर पी. जी.	गटशिक्षणाधिकारी	पं.सं. रेणापूर
११.	श्री. संगमे एम्. व्ही.	गटशिक्षणाधिकारी	पं.सं. देवणी
१२.	श्री. कुलकर्णी एस्. एन्.	गटशिक्षणाधिकारी	पं.सं. निलंगा
१३.	श्री. कमलापुरे एच्. सी.	गटशिक्षणाधिकारी	पं.सं. चाकूर

परिशिष्ट “ह”

भेटी दिलेल्या माध्यमिक शाळांची नावे व ठिकाण.

अ.	माध्यमिक शाळेचे नाव	शाळेचे ठिकाण
१.	सरस्वती विद्यालय	लातूर.
२.	मुक्तेश्वर विद्यालय	लातूर.
३.	श्री गणेश विद्यालय	वासनगांव, ता. लातूर.
४.	निलकंठेश्वर विद्यालय	निवळी, ता. लातूर.
५.	गणेशनाथ विद्यालय	सारसा, ता. लातूर.
६.	अनुदान विद्यालय	बोरगांव (आळे), ता. लातूर.
७.	रविद्रनाथ टागोर विद्यालय	खंडाळा, ता. लातूर.
८.	श्री मांजरेश्वर हनुमान विद्यालय	चिंचोलीराववाडी, ता. लातूर.
९.	श्री हनुमान विद्यालय	ममदापूर, ता. लातूर
१०.	आनंदमुनी विद्यालय	केळगांव, ता. निलंगा
११.	शिवाजीराव पाटील विद्यालय	आनसरवाडा, ता. निलंगा
१२.	व्यंकटेश विद्यालय	बोरफळ, ता. औसा.
१३.	शिवाजी विद्यालय	शिवणी, ता. औसा
१४.	रामनाथ विद्यालय	आलमला, ता. औसा.
१५.	श्रीगणेश विद्यालय	शिवणखेडा (बु.) ता. चाकूर
१६.	महादेव विद्यालय	धनेगांव, ता. देवणी.
१७.	गुरुदत्त विद्यालय	जळकोट, ता. जळकोट.
१८.	भगतसिंग विद्यालय	पळशी, ता. रेणापूर.
१९.	रेणूका विद्यालय	भोकरंबा, ता. रेणापूर.
२०.	सरस्वती कन्या विद्यालय	पानगांव, ता. रेणापूर
२१.	कै. गोपाळराव इंद्राळे विद्यालय	शिवणखेड(खु.) ता. अहमदपूर
२२.	नेताजी सुभाषचंद्र बोस विद्यालय	किनगाव ता. अहमदपूर
२३.	नूतन मराठी विद्यालय	अहमदपूर.
२४.	लिंबाजी विद्यालय	उजेड, ता. शिरूर अनंतपाळ.
२५.	लोकजागृती विद्यालय	रापका, ता. शिरूर अनंतपाळ.

परिशिष्ट “ई”

संदर्भ ग्रंथसूची.

१. अळोलकर ग.वि. : (१९८९) शालेय व्यवस्था व प्रशासन,
पुणे : निळकंठ प्रकाशन
२. कुंभोजकर ग.वि. : (१९८२):संशोधन पद्धती व संस्था शास्त्र आकृती-२
कोल्हापूर : फडके प्रकाशन.
३. गोगाटे एस.बी. : (१९८४) मराठवाडा विभागातील प्राथमिक शिक्षणाचा
अभ्यास.
पुणे: स्वामी रामानंद तीर्थ रिसर्च इन्स्टिट्यूट,
औरंगाबाद व इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ एज्युकेशन,
पुणे.
४. धाटोळे रा.ना. : (१९८२) समाजशास्त्रीय संशोधन तत्त्वे व पद्धती
नागपूर, श्रीमंगेश प्रकाशन.
५. जोशी. प्र.न. : आदर्श मराठी शब्दाकोश भाग - १
पुणे: विदर्भ मराठवाडा बुक कंपनी.
६. जोशी स्नेहप्रभा : (१९८९) आधुनिक भारतीय शिक्षण
आंबेकर नि.श. पुणे, सुविचार प्रकाशन मंडळ.
७. ताम्हणकर एस.डी. : (१९७६) शैक्षणिक प्रशासन व नियोजन,
पुणे, नूतन प्रकाशन.
८. दुनखे अरविंद : (१९९५) शैक्षणिक नियोजन व प्रशासन
पुणे, नूतन प्रकाशन.
९. नाईक ज.पा. : (१९८०) भारतातील प्राथमिक शिक्षण,
पुणे, इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ एज्युकेशन.

१०. नागापूरे व.रा. : (१९८९) संशोधन संपदा,
पुणे, म.रा.शै.सं. व प्र.प.
११. पारसनीस न.रा. : (१९९५) भारतातील शैक्षणिक नियोजन,
पुणे, नूतन प्रकाशन.
१२. पाटील लीला : (१९८५) आजचे शिक्षण : आजच्या समस्या
पुणे, श्रीविद्या प्रकाशन.
१३. बापट भी.गौ. : (१९७७) शैक्षणिक संशोधन
पुणे, नूतन प्रकाशन.
१४. भांडारकर पु.ल. : (१९८७) सामाजिक संशोधन पद्धती
नागपूर, महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथनिर्मिती मंडळ.
१५. भिंताडे वि.रा. : (१९८९) शैक्षणिक संशोधन पद्धती,
पुणे, नूतन प्रकाशन.
१६. मुळे रा. श. : (१९८७) शैक्षणिक संशोधनाची मूलतत्वे,
नागपूर, महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथनिर्मिती मंडळ.
१७. वाजरे रा.वी. : (१९८९) शालेय व्यवस्थापन
नानकर म.ल.
लावणे द.ड.
पुराणिक चं.बा.
पुणे, नूतन प्रकाशन.
१८. शिवणेकर ल.मा. : माध्यमिक शिक्षण संरचना व कार्यपद्धती,
पुणे, नूतन प्रकाशन.

REFERENCES

1. Aggarwal A.C. (1967) Educational administration School organisation and Supervision (4 th ed.), New Delhi : Arya Book Depot.
2. Best John W. Research in Education; Prentice Hall of India Private Limited New Delhi - 110001, Fourth Edition.
- 3.. Biswas A., J.C. Aggarwal : Encyclopedic Dictionary and Directory of Education Vol.1; The Academic publisher (India) New Delhi - 5 Second Edition.
4. Buch M.B. (Editor) : A Survey of Research in Education; Centre of Advanced Study in Education, Baroda, First Edition.
5. Buch M.B. (Editor) : Second Survey of Research in Education Society for Educational Research and Development Board 1979.
6. Buch M.B. (Editor) : Third Survey of Research in Education 1978 - 1983 National council of Educational Research and Training New Delhi 1986.
7. Buch M.B. (Editor) : Fourth Survey of Research in Education 1983 - 1988 Vol. I NCERT New Delhi.
8. Buch M.B. (Editor) : Fourth Survey of Research in Education 1983 - 1988 Vol. II NCERT New Delhi.
9. Govt. of India Report of Education Commission 1964 - 66.